

Βρυξέλλες, 3 Ιουλίου 2024  
(OR. en)

11601/24

PHYTOSAN 166  
VETER 87  
AGRI 542

#### ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 11022/24 INIT + COR 1

Θέμα: Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη συγχρηματοδότηση από την Ένωση φυτοϋγειονομικών και κτηνιατρικών προγραμμάτων και μέτρων έκτακτης ανάγκης

Επισυνάπτονται στο παράρτημα για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη συγχρηματοδότηση από την Ένωση φυτοϋγειονομικών και κτηνιατρικών προγραμμάτων και μέτρων έκτακτης ανάγκης, τα οποία εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο (Γεωργία και Αλιεία) κατά την 4037η σύνοδό του στις 24 Ιουνίου 2024.

**Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη συγχρηματοδότηση από την Ένωση φυτοϋγειονομικών και κτηνιατρικών προγραμμάτων και μέτρων έκτακτης ανάγκης**

1. Το πρόγραμμα για την ενιαία αγορά αποτελεί το χρηματοδοτικό μέσο της Ένωσης για τη στήριξη δράσεων στα κράτη μέλη για τη διασφάλιση, μεταξύ άλλων, υψηλού επιπέδου υγείας των ζώων και των φυτών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα τελευταία χρόνια, τα κράτη μέλη βρέθηκαν αντιμέτωπα με σημαντικά μειωμένο ποσοστό ενωσιακής συγχρηματοδότησης για τα οικεία προγράμματα κτηνιατρικού και φυτοϋγειονομικού ελέγχου και εξάλειψης ασθενειών σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη. Τα κράτη μέλη θεωρούν ότι αυτή η εξέλιξη επηρεάζει την επίτευξη των στόχων πολιτικής της Ένωσης αναφορικά με το υψηλό επίπεδο υγείας των ζώων και των φυτών.
2. Στο πλαίσιο αυτό, η βελγική Προεδρία ανέλαβε να εκτιμήσει τον αντίκτυπο της μείωσης της εν λόγω συγχρηματοδότησης σε συνδυασμό με τη γενικευμένη αύξηση του κόστους τα τελευταία χρόνια, με βάση ερωτηματολόγια που απευθύνθηκαν στην Ομάδα «Ζώα και κτηνιατρικά θέματα» (Προϊστάμενοι κτηνιατρικών υπηρεσιών) και στην Ομάδα «Φυτά και φυτοϋγειονομικά θέματα» (Προϊστάμενοι φυτοϋγειονομικών υπηρεσιών).
3. Το σχέδιο συμπερασμάτων του Συμβουλίου που παρατίθεται στο Παράρτημα του παρόντος σημειώματος βασίζεται στα αποτελέσματα των εν λόγω ερωτηματολογίων και στις επακόλουθες συζητήσεις των δύο ανωτέρω Ομάδων και έλαβε την υποστήριξη όλων των αντιπροσωπιών σε επίπεδο Ομάδας<sup>1</sup>.
4. Με βάση τα ανωτέρω, καλείται η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων (1ο τμήμα):
  - α) να επιβεβαιώσει τη συμφωνία της επί του κειμένου των συμπερασμάτων ως έχει στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος,
  - β) να εισηγηθεί στο Συμβούλιο να εγκρίνει τα συμπεράσματα ως έχουν στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος.

---

<sup>1</sup> Συνεδρίαση των Συμβούλων/Ακολούθων (AGRI — Κτηνιατρικά, Φυτοϋγειονομικά) στις 10 Ιουνίου 2024, ακολουθούμενη από άτυπη διαβούλευση (WK 8338/2024).

**ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**

1. TONIZONTΑΣ ότι η διατήρηση υψηλού επιπέδου υγείας των ζώων και των φυτών είναι ζωτικής σημασίας για την Ένωση, καθώς διαδραματίζει καίριο ρόλο στην ανθρώπινη υγεία, την επισιτιστική ασφάλεια και την ασφάλεια των τροφίμων, τη βιοποικιλότητα και την οικονομική ευημερία της Ένωσης.
2. TONIZONTΑΣ ότι η στήριξη της υγείας των φυτών και των ζώων είναι ζωτικής σημασίας για τον γεωργικό τομέα και ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑΣ ότι η αποτελεσματική διαχείριση της υγείας των ζώων και των φυτών, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων επιτήρησης και εξάλειψης, είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση της ασφάλειας των εισαγωγών και της εσωτερικής αγοράς και για την εγγύηση των εξαγωγών.
3. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι η αυξημένη απειλή από επιβλαβείς για τα φυτά οργανισμούς και από ζωνοδότες που προκύπτει από τις μετακινήσεις επιβατών, την κλιματική αλλαγή και το διαρκώς αυξανόμενο παγκόσμιο εμπόριο μεγεθύνει τον κίνδυνο δυσμενών επιπτώσεων στην υγεία των φυτών και στην υγεία των ζώων.
4. TONIZONTΑΣ ότι η πρόληψη και ο έγκαιρος εντοπισμός πιθανών εστιών επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών και ζωνοδότων είναι υψίστης σημασίας, δεδομένου ότι τα μέτρα εξάλειψης συνδέονται με υψηλότερο κόστος, συμπεριλαμβανομένου του οικονομικού κόστους και του κόστους που σχετίζεται με τις επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία, το περιβάλλον, τα οικοσυστήματα, την κοινωνία και με αρνητικό αντίκτυπο στην αντίληψη του κοινού.
5. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι το ετήσιο ποσοστό ενωσιακής συγχρηματοδότησης για φυτοϋγειονομικά και κτηνιατρικά προγράμματα και μέτρα έκτακτης ανάγκης μειώθηκε κατά 60 % για την περίοδο από το 2023 έως το 2027, ως συνέπεια της ανακατανομής του προϋπολογισμού που είχε προηγουμένως διατεθεί για τα εν λόγω προγράμματα για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων υγειονομικών κρίσεων.

6. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑΣ ότι το συρρικνωμένο πεδίο εφαρμογής της ενωσιακής συγχρηματοδότησης (επιλέξιμοι επιβλαβείς οργανισμοί / επιλέξιμες ζωνοδόσοι) και το μειωμένο ποσοστό, σε συνδυασμό με το αυξημένο κόστος, έχουν επηρεάσει την ικανότητα των φυτοϋγειονομικών και κτηνιατρικών υπηρεσιών να εφαρμόζουν αποτελεσματική επιτήρηση για την επίτευξη του στόχου της πρόληψης και της έγκαιρης ανίχνευσης.
7. ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ την ανάγκη να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος που προκύπτει, για παράδειγμα, από τη διαχείριση των ενωσιακών συγχρηματοδοτούμενων επιχορηγήσεων, ο οποίος απορροφά ακόμη πιο δυσανάλογο μέρος του ποσού της επιχορήγησης λόγω του μειωμένου ποσοστού ενωσιακής συγχρηματοδότησης.
8. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑΣ ότι είναι ζωτικής σημασίας οι αρμόδιες αρχές να έχουν στη διάθεσή τους επαρκείς οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους για την εκτέλεση των αναγκαίων καθηκόντων, λαμβάνοντας υπόψη το ευρύ φάσμα και την πολυπλοκότητα των καθηκόντων στον τομέα της υγείας των φυτών και της υγείας των ζώων στο πλαίσιο της προσέγγισης «Μία υγεία».

#### **Υγεία των φυτών**

9. ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ τη σημασία του κανονισμού (ΕΕ) 2016/2031 σχετικά με προστατευτικά μέτρα κατά των επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών τα οποία αποσκοπούν στο να προληφθεί η είσοδος και η εξάπλωση εντός της ΕΕ επιβλαβών οργανισμών καραντίνας και νέων επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών.
10. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η πρόληψη και η έγκαιρη ανίχνευση πιθανών επιδημικών εξάρσεων επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών είναι υψίστης σημασίας, ιδίως όσον αφορά τους επιβλαβείς οργανισμούς προτεραιότητας που συνιστούν τις σοβαρότερες οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές απειλές για τις χώρες της ΕΕ.
11. ΤΟΝΙΖΕΙ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ότι η επιτήρηση και η διαχείριση εξάρσεων επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών καραντίνας είναι ζήτημα υψηλής πολυπλοκότητας και συνιστά ιδιαίτερη πρόκληση, διότι καλύπτει περίπου 400 ενωσιακούς επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας και ομάδες επιβλαβών οργανισμών σε ευρύ φάσμα φυτικών ειδών και φυτικών προϊόντων σε πολλά διαφορετικά περιβάλλοντα (δάση, αστικές περιοχές και γεωργία).

12. TONIZEI ότι η εφαρμογή του νέου φυτοϋγειονομικού καθεστώτος έχει αυξήσει σημαντικά τα καθήκοντα και τον φόρτο εργασίας για τα κράτη μέλη, ιδίως όσον αφορά τα μέτρα επιτήρησης και εξάλειψης.
13. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι η ενωσιακή συγχρηματοδότηση για φυτοϋγειονομικά προγράμματα και μέτρα έκτακτης ανάγκης είναι ουσιώδες μέρος του νέου φυτοϋγειονομικού καθεστώτος και του προγράμματος για την ενιαία αγορά και αποτελεί απαραίτητο στοιχείο για την επίτευξη των στόχων τους.
14. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τη σημασία της εφαρμογής ποιοτικών και ποσοτικών ερευνών για τους επιβλαβείς για τα φυτά οργανισμούς, ιδίως για τους επιβλαβείς οργανισμούς προτεραιότητας, στο πλαίσιο αυτό, και ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΒΑΘΙΑ ΑΝΗΣΥΧΙΑ για το γεγονός ότι ο αντίκτυπος του συρρικνωμένου πεδίου εφαρμογής και του μειωμένου ενωσιακού ποσοστού συγχρηματοδότησης είναι ήδη αισθητός και ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο τον στόχο της έγκαιρης ανίχνευσης και για το ότι η εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την ισχύουσα νομοθεσία και τα προγράμματα για την υγεία των φυτών καθίσταται δυσκολότερη.
15. TONIZEI ότι η στήριξη για την υγεία των φυτών αποτελεί επίσης στήριξη του γεωργικού τομέα, καθώς απαλείφει ή μειώνει την ανάγκη καταπολέμησης περαιτέρω νέων επιβλαβών οργανισμών ή επιβλαβών οργανισμών καραντίνας και, ως εκ τούτου, επιτρέπει στους γεωργούς να εφαρμόζουν καλύτερα την ολοκληρωμένη φυτοπροστασία.

### **Υγεία των ζώων**

16. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ότι ο μηχανισμός συγχρηματοδότησης κτηνιατρικών προγραμμάτων και μέτρων έκτακτης ανάγκης εφαρμόζεται εδώ και πολλά χρόνια και έχει αποδείξει την αξία του, δεδομένου ότι έχει χρησιμοποιηθεί για την εξάλειψη μιας σειράς ασθενειών σε αρκετά κράτη μέλη και για τη βελτίωση της κατάστασης της υγείας των ζώων όσον αφορά πολλές άλλες νόσους.
17. TONIZEI ότι η διατήρηση υψηλού επιπέδου υγείας των ζώων αποτελεί σημαντικό στόχο για την ΕΕ, καθώς διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην ανθρώπινη υγεία, μέσω της καταπολέμησης των ζωνοδόσων, της βελτίωσης της ασφάλειας των τροφίμων και της επισιτιστικής ασφάλειας, καθώς και μέσω μειωμένης ανάγκης για θεραπεία με αντιμικροβιακά και, ως εκ τούτου, μειωμένου κινδύνου μικροβιακής αντοχής (ΜΑ).

18. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι η συρρίκνωση του πεδίου εφαρμογής και η μείωση του ποσοστού συγχρηματοδότησης έχει ήδη επηρεάσει την επίτευξη υψηλού επιπέδου υγείας των ζώων σε ορισμένα κράτη μέλη, καθώς έχει επιφέρει πρόσθετες δαπάνες για τους γεωργούς και τις αρμόδιες αρχές, αναγκάζοντάς τους να αλλάξουν τις προτεραιότητές τους ως προς τα προγράμματα για την υγεία των ζώων, και ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι η ικανότητα ορισμένων κρατών μελών να προλαμβάνουν και να ελέγχουν νόσους πέραν εκείνων που ανήκουν στις κατηγορίες Α και Β βρίσκεται υπό πίεση.
19. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι όλα τα κράτη μέλη αναμένουν ακόμη μεγαλύτερο αρνητικό αντίκτυπο στην υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων στο μέλλον.
20. ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΙ τις ανησυχίες του σχετικά με τον τρέχοντα φόρτο εργασίας και τον διοικητικό φόρτο για τα κράτη μέλη.
21. ΤΟΝΙΖΕΙ ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ότι, λόγω του κινδύνου να υπάρξει αδυναμία παροχής κατάλληλης χρηματοδότησης, σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών, η εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την ισχύουσα νομοθεσία και τα προγράμματα για την υγεία των ζώων καθίσταται δυσκολότερη, και ΤΟΝΙΖΕΙ ότι αυτό ενδέχεται να οδηγήσει σε μειωμένη ομοιομορφία της υγείας των ζώων ανά την ΕΕ.

#### **ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΥΝΕΠΩΣ**

22. ΚΑΛΕΙ την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με παράλληλη τήρηση των ανωτάτων ορίων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου της Ένωσης, να εξετάσει ένα τέτοιο ύψος και έναν τέτοιο τρόπο χρηματοδότησης των φυτοϋγειονομικών και κτηνιατρικών προγραμμάτων και μέτρων έκτακτης ανάγκης που:
- α) να αντιστοιχεί στους πόρους που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων του φυτοϋγειονομικού καθεστώτος και του καθεστώτος υγείας των ζώων·
  - β) να παρέχει επίσης επαρκή ευελιξία ώστε να λαμβάνονται υπόψη καταστάσεις κρίσης που προκύπτουν από εξάρσεις επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών και ζωνοδόσων·
  - γ) να λαμβάνει υπόψη την αναφερόμενη σημαντική αύξηση των δαπανών προσωπικού και εργαστηριακών αναλύσεων.

23. ΚΑΛΕΙ την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διερευνήσει τρόπους βελτίωσης της διαχείρισης των συγχρηματοδοτούμενων από την Ένωση φυτοϋγειονομικών και κτηνιατρικών προγραμμάτων και μέτρων έκτακτης ανάγκης στο πλαίσιο του προγράμματος για την ενιαία αγορά (σκέλος «αλυσίδα τροφίμων») και μείωσης του διοικητικού φόρτου, ιδίως με τους εξής τρόπους:
- α) ευθυγράμμιση της διαδικασίας υποβολής αιτήσεων για ενωσιακές συγχρηματοδοτούμενες επιχορηγήσεις με τις άλλες απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων·
  - β) έλεγχος με κριτικό πνεύμα, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, των πληροφοριών που ζητούνται στη διαδικασία υποβολής αιτήσεων για ενωσιακές συγχρηματοδοτούμενες επιχορηγήσεις, προκειμένου να μειωθεί το επίπεδο λεπτομέρειας των εν λόγω πληροφοριών και να βελτιωθεί η ευθυγράμμισή τους με την πρακτική·
  - γ) διασφάλιση έγκαιρης ενημέρωσης σχετικά με τις αλλαγές στο σύστημα ή τις πιθανές ελλείψεις στον προϋπολογισμό·
  - δ) απλούστευση της διαδικασίας αυτού του μέρους της ενωσιακής συγχρηματοδότησης, για παράδειγμα καθιστώντας την πλατφόρμα υποβολής αιτήσεων πιο φιλική προς τον χρήστη και καταρτίζοντας πλήρεις και εύκολα προσβάσιμες κατευθυντήριες γραμμές, λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται στις άμεσες επιχορηγήσεις προς τα κράτη μέλη σε αντίθεση με τις συμφωνίες επιχορήγησης που κατανέμονται σε ανταγωνιστικές οντότητες.
24. ΚΑΛΕΙ την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συνεχίσουν να διερευνούν πιο αποτελεσματικά και στοχευμένα μέσα συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών για την αύξηση της αποτελεσματικότητας των μέτρων πρόληψης των επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών και των ζωνοδόσων, για παράδειγμα με την εφαρμογή κοινών πολιτικών εμβολιασμού για την υγεία των ζώων ή με την προώθηση της συνεργασίας επιτήρησης μεταξύ των κρατών μελών για την υγεία των φυτών, καθώς και για την αύξηση της αποτελεσματικότητας όσον αφορά τη διαχείριση της εξάλειψης και του περιορισμού τους.